

Aksel Larsen: Jeg tvivler på, at vi nogen sinde har haft en så mærkelig konflikt til behandling her i folketinget som denne. Jeg tvivler på, at der overhovedet nogen sinde har været en så mærkelig faglig konflikt som den konflikt, styrmænd og radiotelegrafister netop nu er ude i med strejke mod enkelte både, med tvungen ilandkommandering af styrmænd og radiotelegrafister fra andre både og med størsteparten af dem, der er medlemmer af de strejkende organisationer, sejlede til søs. Det drejer sig om funktionærer, det drejer sig om funktionærer, der skulle være beskyttet og hjulpet af funktionærloven, og som synes at mangle den mest elementære beskyttelse, som synes at være delvis retsløse. Dette har man jo fået klargjort igennem det mærkværdige forhold, at skønt deres organisationer i god tid havde opsagt gældende overenskomster — de udløb den 1. april 1967 — og skønt man med 4 måneders varsel havde bekendtgjort strejke fra den 8. november 1967, eftersom rederiforeningen ikke var til at rokke fra forud indtagne standpunkter, så kom arbejdsretten alligevel til det resultat, at det havde organisationerne ikke ret til. Kun hvis hver enkelt styrmand og hver enkelt radiotelegrafist individuelt opsagde sin stilling hos det rederi, hvor vedkommende var ansat, og gav organisationen fuldmagt til at optræde på hans vegne, kun i så tilfælde kunne organisationen forberede en aktion. Det har man dog vist ikke ret mange andre steder, men det var man jo nødt til at indrette sig efter fra styrmands og radiotelegrafisters side, eftersom de faktisk ikke har noget at pukke på, der giver disse organisationer ret til efter demokratisk vedtagelse blandt medlemmernes flertal at foretage sig noget afgørende.

Man måtte så gå i gang med at skaffe de omtalte fuldmagter ved individuelle opsigelser. Det var en meget bekostelig historie, og det tog sin tid, men til sidst havde i hvert fald 85 pct. af styrmandene givet opsigelse og fuldmagt; 93 pct. af telegrafisterne havde gjort noget lignende, og for disse

kunne der altså varsles strejke. Jeg henstiller til overvejelse i dansk fagbevægelse, om man ville finde det rimeligt, at man varslede strejke for 85 pct. af medlemmerne, men ikke for de 15, uanset hvor de var beskæftiget, eller til overvejelse i Danmarks Arbejdsgiverforening eller i Dansk Rederiforening, om man kunne tænke sig sådanne forhold, at mindretallet kunne bestemme, hvordan det ville optræde. Jeg har i hvert fald ikke indtrykket af, at forholdene i rederiforeningen nu er sådanne, at et mindretal eller et enkelt medlem af rederiforeningen, som måske gerne ville sejle, kan få lov til det; det forbyder rederiforeningen simpelt hen.

Nå, men dette var nogle kortfattede bemærkninger om visse almindelige forhold, som gør sagen særlig interessant og usædvanlig; men lad os så komme til sagens gang igennem folketinget. Regeringen kom den 14. maj til partiformændene og begærede dispensation for at kunne få lovforslaget gennemført hurtigt; man sagde, det var samfundsvigtigt. Dette begrundede statsministeren med, at landbrugs- og fiskeeksporten ville blive standset fra den 16. maj. Hertil kunne vi med det samme sige, at dette er jo ikke rigtigt, de strejkende har indvilliget i at give tidsmæssigt ubegrænset dispensation for landbrugsvarer og fisk. Så sagde statsministeren: ja men så er der cementtransporten, den er også standset, der er ikke givet dispensation, og det vil bevirke en kolossal arbejdsløshed, navnlig i hovedstadsområdet, derfor haster det alligevel. Under disse forhold fik han tilsagn om dispensationen, men kun under disse forhold, og da vi så kom til folketingets første behandling, viste det sig jo, at der var også givet dispensation for cement. Jeg skal ikke give mig til at citere fra folketingets første behandling — enhver kan se det i Folketingstidende. Men man kan altså se, at da arbejdsministeren var bragt i den situation, at regeringens argumenter for, at denne lovgivning var nødvendig, og at den hastede, var totalt bortfaldet, så fandt arbejdsministeren en ny skanse at trække sig tilbage på.